

Datum van inontvangstneming : 01/11/2017

Zaak C-577/17

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

2 oktober 2017

Verwijzende rechter:

Verwaltungsgerichtshof (Oostenrijk)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

30 augustus 2017

Verzoeker in „Revision“:

Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl

Verwerende partijen:

[REDACTED]

Verwaltungsgerichtshof

[OMISSIS]

Het Verwaltungsgerichtshof (hoogste bestuursrechter van Oostenrijk) heeft [OMISSIS] inzake het beroep in „Revision“ van het Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (federaal bureau voor vreemdelingenzaken en asiel) [OMISSIS] tegen de uitspraak van het Bundesverwaltungsgericht (federale bestuursrechter van Oostenrijk) van 21 februari 2017, Zlen. W240 2147533-1/2E, W240 2147535-1/2E, W240 2147536-1/2E, inzake asielaangelegenheden [OMISSIS], de volgende

b e s l i s s i n g

gegeven:

Het Hof van Justitie van de Europese Unie wordt krachtens artikel 267 VWEU verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende vragen:

1. Kan de aangezochte – en volgens de criteria van hoofdstuk III van de Dublin III-verordening¹ verantwoordelijke – lidstaat het terugnameverzoek overeenkomstig artikel 23, lid 1, van de Dublin III-verordening ook dan nog rechtsgeldig aanvaarden, wanneer de in artikel 25, lid 1, van de Dublin III-verordening vastgelegde reactietermijn reeds is verstreken en de aangezochte lidstaat het terugnameverzoek reeds eerder binnen de voorgeschreven termijn heeft afgewezen en tevens binnen de voorgeschreven termijn negatief heeft geantwoord op het op artikel 5, lid 2, [Or. 2] van de uitvoeringsverordening² gebaseerde verzoek tot heroverweging?

Ingeval de eerste vraag ontkennend moet worden beantwoord:

2. Indien het terugnameverzoek binnen de voorgeschreven termijn door de volgens de criteria van hoofdstuk III van de Dublin III-verordening verantwoordelijke lidstaat is afgewezen, moet de verzoekende lidstaat waar het nieuwe verzoek is ingediend, dit verzoek dan behandelen om te waarborgen dat overeenkomstig artikel 3, lid 1, van de Dublin III-verordening een behandeling van het verzoek door een lidstaat plaatsvindt?

Motivering:

I. Feiten en hoofdgeding

- 1 De eerste en tweede verwerende partij wonen samen en de derde verwerende partij is hun gemeenschappelijke kind. De verwerende partijen, Nigeriaanse staatsburgers, hebben op 29 september 2016 verzoeken om internationale bescherming ingediend in Oostenrijk. In het kader van de eerste ondervraging gaf de eerste verwerende partij aan vanuit Libië naar Italië te zijn gereisd, daar een verzoek om internationale bescherming te hebben ingediend en reeds een negatief antwoord te hebben ontvangen. De tweede verwerende partij gaf eveneens aan vanuit Libië naar Italië te zijn gereisd en daar een verzoek om internationale bescherming te hebben ingediend. Volgens haar verklaring heeft zij echter nog geen antwoord ontvangen. De derde verwerende partij werd op 18 januari 2016 in Italië geboren. Door middel van een nog op dezelfde dag uitgevoerde vergelijking van de vingerafdrukken van de verwerende partijen in het Eurodac-systeem werd

¹ Verordening (EU) nr. 604/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 tot vaststelling van de criteria en instrumenten om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een verzoek om internationale bescherming dat door een onderdaan van een derde land of een staatloze bij een van de lidstaten wordt ingediend (PB 2013, L 180, blz. 31).

² Verordening (EG) nr. 1560/2003 van de Commissie van 2 september 2003 houdende uitvoeringsbepalingen van Verordening (EG) nr. 343/2003 van de Raad tot vaststelling van de criteria en instrumenten om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een asielerzoek dat door een onderdaan van een derde land bij een van de lidstaten wordt ingediend (PB 2009, L 222, blz. 3).

■

bevestigd dat de eerste verwerende partij op 31 juli 2015 een verzoek om internationale bescherming in Italië had ingediend. **[Or. 3]**

- 2 Op 19 oktober 2016 stuurde het Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA) verzoeken aan de verantwoordelijke Italiaanse autoriteit om de eerste verwerende partij overeenkomstig artikel 18, lid 1, onder d), van de Dublin III-verordening alsmede de tweede en derde verwerende partij ieder overeenkomstig artikel 18, lid 1, onder b), van de Dublin III-verordening terug te nemen. De ontvangst van deze verzoeken bij de Italiaanse autoriteit werd door haar nog op dezelfde dag bevestigd.
- 3 Bij verschillende schrijven van 3 november 2016 weigerde de Italiaanse verantwoordelijke autoriteit alle verwerende partijen terug te nemen.
- 4 Bij schrijven van 15 november 2016 (ingekomen bij de Italiaanse autoriteit op 22 november 2016) verzocht het BFA de Italiaanse autoriteit om het terugnameverzoek te heroverwegen (zogenoemde „Remonstrations”).
- 5 Bij schrijven van 28 november 2016 weigerde de Italiaanse autoriteit nog eens de terugname van de tweede en derde verwerende partij. Ten aanzien van de eerste verwerende partij werd geen antwoord ontvangen.
- 6 Bij schrijven van 9 december 2016 verzocht het BFA de Italiaanse autoriteit – bij gebrek aan een antwoord binnen de voorgeschreven termijn op de vraag om het verzoek ten aanzien van de eerste verwerende partij te heroverwegen – om een antwoord uiterlijk op 16 december 2016.
- 7 Bij schrijven van 16 december 2016 stemde de Italiaanse autoriteit in met de terugname overeenkomstig artikel 18, lid 1, onder d), (ten aanzien van de eerste verwerende partij) respectievelijk artikel 18, lid 1, onder b), van de Dublin III-verordening (ten aanzien van de tweede en derde verwerende partij).
- 8 Bij verschillende besluiten van 30 januari 2017 wees het BFA de verzoeken van de verwerende partijen om internationale bescherming overeenkomstig § 5, lid 1, Asylgesetz 2005 (Oostenrijkse asielwet 2005) af. Het verklaarde dat Italië verantwoordelijk was voor het behandelen van de verzoeken overeenkomstig de Dublin III-verordening, gelastte de verwijdering van de verwerende partijen en stelde vast dat de uitzetting naar Italië rechtmatig was. **[Or. 4]**
- 9 Bij de bestreden uitspraak van het Bundesverwaltungsgericht (BVwG) werden de bezwaren van de verwerende partijen toegewezen en de bestreden besluiten nietig verklaard.
- 10 Als motivering voerde het BVwG in wezen aan dat het BFA op 19 oktober 2016 een op artikel 18, lid 1, van de Dublin III-verordening gebaseerd terugnameverzoek aan Italië had gericht, dat door Italië op 3 november 2016 en dus binnen de voorgeschreven termijn afwijzend is beantwoord. Op 28 november 2016 heeft Italië ten aanzien van de tweede en derde verwerende partij binnen de

voorgeschreven termijn geantwoord op de op 22 november 2016 ingediende vraag van het BFA om een heroverweging. Ten aanzien van de eerste verwerende partij heeft Italië niet binnen de termijn van twee weken geantwoord op het schrijven inzake de heroverweging. Artikel 5, lid 2, van de uitvoeringsverordening bepaalt volgens het BVwG weliswaar dat de aangezochte lidstaat zich beijvert om binnen twee weken te antwoorden op een verzoek tot heroverweging; als hij een antwoord schuldig blijft, vormt dit evenwel alleen een schending van het Unierecht en heeft dit geen overgang van de verantwoordelijkheid tot gevolg. Naar de opvatting van het BVwG is de verantwoordelijkheid ten aanzien van alle verwerende partijen bijgevolg niet overgegaan op Italië. De omstandigheid dat de Italiaanse autoriteit na afloop van de termijn van twee weken bij schrijven van 16 december 2016 uiteindelijk toch heeft ingestemd met de terugname van de verwerende partijen, doet niets af aan de vertraging. De verantwoordelijkheid voor het voeren van de materiële procedure is derhalve overgegaan op Oostenrijk, reden waarom de bestreden besluiten moesten worden nietig verklaard en de procedures ontvankelijk moesten worden verklaard.

- 11 Het onderhavige bij het Verwaltungsgerichtshof (VwGH) ingestelde buitengewone beroep in „Revision” van het BFA is gericht tegen deze uitspraak van het BVwG van 21 februari 2017.
- 12 Daarin wordt onder meer en samengevat aangevoerd dat Italië het terugnameverzoek in eerste instantie ten aanzien van alle verwerende partijen had afgewezen, wat de reden is waarom het BFA de procedure voor een verzoek tot heroverweging heeft. De opvatting van het BVwG kan worden gevolgd voor zover door het te late antwoord van de Italiaanse autoriteiten op het verzoek tot heroverweging ten aanzien van de eerste verwerende partij de verantwoordelijkheid niet is overgegaan op Italië, maar Italië heeft vastgehouden aan zijn weigering. **[Or. 5]**

De termijn van twee weken zoals bedoeld in artikel 5, lid 2, van de uitvoeringsverordening verschilt evenwel van de reactietermijnen in de Dublin III-verordening, aldus het BFA. Het BFA is daarom van mening dat de toestemming van de aangezochte lidstaat in het kader van de heroverweging niet dwingend binnen twee weken moet zijn ontvangen, maar ook later kan worden gegeven, aangezien deze termijn slechts dient ter verbetering van de proceseconomie en daarmee niet wordt beoogd „een nieuw/aanvullend dwingend materieel recht inzake verantwoordelijkheid [in het leven te roepen]”. Doordat het BVwG de latere instemming van Italië niet meer heeft laten gelden, heeft het de termijn zoals bedoeld in artikel 5, lid 2, van de uitvoeringsverordening behandeld als een termijn waaraan dwingend bepaalde rechtsgevolgen voor de verantwoordelijkheid zijn gekoppeld. De rechtssituatie is evenwel niet duidelijk en er bestaat ook geen rechtspraak van het VwGH of het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: „Hof”) op dit gebied, aldus de VwGH.

II. Relevante bepalingen van het nationale recht

13 § 5 Asylgesetz 2005 luidt:

„Verantwoordelijkheid van een andere staat

§ 5. (1) Een verzoek om internationale bescherming dat niet overeenkomstig § 4 of § 4a is ingediend, wordt niet-ontvankelijk verklaard wanneer een andere staat op grond van een verdrag of op grond van de Dublin-verordening verantwoordelijk is om het asielverzoek of het verzoek om internationale bescherming in behandeling te nemen. In de niet-ontvankelijkheidsverklaring wordt tevens vastgesteld welke staat verantwoordelijk is. Het verzoek mag niet niet-ontvankelijk worden verklaard wanneer in het kader van een behandeling van § 9, lid 2, BFA-VG wordt vastgesteld dat het aan de niet-ontvankelijkheidsverklaring verbonden bevel tot voorbereiding van verwijdering leidt tot schending van artikel 8 EVRM.

[...]”

III. Toepasselijke bepalingen van het Unierecht

A. Verordening (EU) nr. 604/2013 (Dublin III-verordening)

14 In de considerans van de Dublin III-verordening staat:

„[...] **[Or. 6]**

(4) In de conclusies van Tampere werd ook aangegeven dat het [gemeenschappelijk Europees asielstelsel (Common European Asylum System)] CEAS op korte termijn een duidelijke en hanteerbare methode moet bevatten om vast te stellen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een asielverzoek.

(5) Deze methode moet zijn gebaseerd op objectieve en zowel voor de lidstaten als voor de betrokken asielzoekers eerlijke criteria. Met de methode moet met name snel kunnen worden vastgesteld welke lidstaat verantwoordelijk is, teneinde de daadwerkelijke toegang tot de procedures voor het verlenen van internationale bescherming te waarborgen en de doelstelling om verzoeken om internationale bescherming snel te behandelen, niet te ondermijnen.

[...]”

15 Artikel 3 luidt, voor zover hier relevant:

„Toegang tot de procedure voor de behandeling van een verzoek om internationale bescherming

1. De lidstaten behandelen elk verzoek om internationale bescherming dat door een onderdaan van een derde land of een staatloze op het grondgebied van een van de lidstaten wordt ingediend, inclusief aan de grens of in de transitzones. Het verzoek wordt door een enkele lidstaat behandeld, namelijk de lidstaat die volgens de in hoofdstuk III genoemde criteria verantwoordelijk is.

2. Wanneer op basis van de in deze verordening vastgestelde criteria geen verantwoordelijke lidstaat kan worden aangewezen, is de lidstaat waar het verzoek om internationale bescherming het eerst werd ingediend, verantwoordelijk voor de behandeling ervan.

[...]”

16 Artikel 17 luidt, voor zover hier relevant:

„Discretionaire bepalingen

1. In afwijking van artikel 3, lid 1, kan elke lidstaat besluiten een bij hem ingediend verzoek om internationale bescherming van een onderdaan van een derde land of een staatloze te behandelen, ook al is hij daartoe op grond van de in deze verordening neergelegde criteria niet verplicht.

[...]”

17 Artikel 18 luidt, voor zover hier relevant:

„Verplichtingen van de verantwoordelijke lidstaat

1. De verantwoordelijke lidstaat is verplicht:

a) [...]

b) een verzoeker wiens verzoek in behandeling is en die een verzoek in een andere lidstaat heeft ingediend of die zich zonder verblijfstitel ophoudt in een andere lidstaat, volgens de in de artikelen 23, 24, 25 en 29 bepaalde voorwaarden terug te nemen;

c) [...]

d) een onderdaan van een derde land of een staatloze wiens verzoek is afgewezen en die een verzoek heeft ingediend in een andere lidstaat of die zich zonder verblijfstitel ophoudt in een andere lidstaat, volgens de in de artikelen 23, 24, 25 en 29 bepaalde voorwaarden terug te nemen.

2. In alle in lid 1, onder a) en b), bedoelde omstandigheden behandelt de verantwoordelijke lidstaat het verzoek om internationale bescherming of rondt hij de behandeling van het verzoek af.

[...]”

18 Artikel 23 luidt, voor zover hier relevant:

„Indiening van een terugnameverzoek wanneer er in de verzoekende lidstaat een nieuw verzoek is ingediend

1. Wanneer een lidstaat waar een persoon als bedoeld in artikel 18, lid 1, onder b), c) of d), een nieuw verzoek om internationale bescherming heeft ingediend, van oordeel is dat een andere lidstaat verantwoordelijk is overeenkomstig artikel 20, lid 5, en artikel 18, lid 1, onder b), c) of d), kan hij die andere lidstaat verzoeken de betrokken persoon terug te nemen.

2. Een verzoek tot terugname wordt zo snel mogelijk ingediend en in ieder geval binnen twee maanden na ontvangst van de Eurodac-treffer op grond van artikel 9, lid 5, van Verordening (EU) nr. 603/2013.

Indien het verzoek tot terugname is gebaseerd op ander bewijs dan de gegevens uit het Eurodac-systeem, wordt het terugnameverzoek aan de aangezochte lidstaat gezonden binnen drie maanden na de indiening van het verzoek om internationale bescherming in de zin van artikel 20, lid 2.

3. Indien het verzoek tot terugname niet binnen de in lid 2 vermelde termijnen wordt ingediend, berust de verantwoordelijkheid voor de behandeling van het verzoek om internationale bescherming bij de lidstaat waar het nieuwe verzoek is ingediend.

4. [...]”

19 Artikel 25 luidt:

„Beantwoording van een terugnameverzoek

1. De aangezochte lidstaat verifieert de gegevens en neemt een besluit over het terugnameverzoek, en wel zo **[Or. 8]** spoedig mogelijk en in ieder geval uiterlijk één maand na ontvangst van het verzoek. Wanneer het verzoek is gebaseerd op uit het Eurodac-systeem verkregen gegevens, wordt die termijn teruggebracht tot twee weken.

2. Het zonder reactie laten verstrijken van de in lid 1 genoemde termijn van één maand of twee weken, staat gelijk met aanvaarding van het verzoek en houdt de verplichting in om de betrokken persoon terug te nemen en te zorgen voor passende regelingen voor de aankomst.”

20 In de concordantietabel die te vinden is in bijlage II bij de Dublin III-verordening, is onder meer het volgende vastgelegd:

Verordening (EG) nr. 343/2003	Deze verordening
Artikel 18	Artikel 22

Artikel 20, lid 1, onder b)	Artikel 25, lid 1
-----------------------------	-------------------

B. Verordening (EG) nr. 1560/2003 (uitvoeringsverordening)

21 Artikel 5 luidt:

„Negatief antwoord

1. Wanneer de aangezochte lidstaat na onderzoek van oordeel is dat op grond van de voorgelegde elementen niet kan worden besloten dat hij verantwoordelijk is, wordt het negatieve antwoord dat hij de verzoekende lidstaat toezendt uitvoerig gemotiveerd en worden de redenen voor de weigering in detail uiteengezet.

2. Wanneer de verzoekende lidstaat van oordeel is dat de weigering op een beoordelingsfout berust of wanneer hij over aanvullende elementen beschikt die hij kan doen gelden, kan hij vragen dat zijn verzoek opnieuw wordt onderzocht. Van deze mogelijkheid moet gebruik worden gemaakt binnen de drie weken na ontvangst van het negatieve antwoord. De aangezochte lidstaat beijvert zich om binnen twee weken te antwoorden. Deze aanvullende procedure leidt er in geen geval toe dat de in artikel 18, leden 1 en 6, en artikel 20, lid 1, onder b), van Verordening (EG) nr. 343/2003 bedoelde termijnen opnieuw ingaan.”

IV. Bevoegdheid tot stellen van prejudiciële vragen

22 Het VwGH is een rechterlijke instantie in de zin van artikel 267 VWEU, waarvan de beslissingen volgens het nationale recht niet vatbaar zijn voor hoger beroep. **[Or. 9]**

23 Het VwGH is van mening dat bij de beslissing over het door hem te beoordelen beroep in „Revision” de in het onderhavige verzoek om een prejudiciële beslissing genoemde en hierna nader besproken vragen rijzen over de uitlegging van het Unierecht.

V. Toelichting op de prejudiciële vragen

Opmerkingen vooraf

24 Vooropgesteld moet worden dat de Rechtbank Den Haag (Nederland) bij verzoeken van 1 en 3 februari 2017 aan het Hof prejudiciële vragen heeft voorgelegd die eveneens de uitlegging van artikel 25 van de Dublin III-verordening alsmede van artikel 5 van de uitvoeringsverordening betreffen. Deze verzoeken zijn bij het Hof ingeschreven onder de zaaknummers C-47/17 en C-48/17 en de zaken zijn later gevoegd.

25 Ook het onderhavige verzoek om een prejudiciële beslissing heeft betrekking op de uitlegging van artikel 25 van de Dublin III-verordening en artikel 5 van de

■

uitvoeringsverordening, maar verschilt van het verzoek om een prejudiciële beslissing in de zaken C-47/17 en C-48/17 zowel wat de feiten als ook wat de relevante rechtsvragen betreft. Om die reden heeft het VwGH ongeacht het reeds aanhangige verzoek om een prejudiciële beslissing besloten zich tot het Hof te wenden.

- 26 Verder moet worden vooropgesteld dat in de onderhavige procedure de verantwoordelijkheid van Italië volgens de criteria van hoofdstuk III van de Dublin III-verordening niet ter discussie is gesteld. Ook het verzoek om een prejudiciële beslissing gaat hier derhalve van uit.

Eerste prejudiciële vraag

- 27 Uit de overwegingen van de Dublin III-verordening blijkt dat, om vast te stellen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een asielverzoek, een duidelijke en hanteerbare methode in het leven moet worden geroepen, met name om snel te kunnen vaststellen welke lidstaat verantwoordelijk is (overwegingen 4 en 5). **[Or. 10]**
- 28 Deze intentie komt tevens tot uitdrukking in de bepalingen van hoofdstuk VI van de Dublin III-verordening („Over- en terugnameprocedures”). Enerzijds worden in artikel 21 en artikel 23 van de Dublin III-verordening aan de verzoekende lidstaat relatief korte termijnen (zo spoedig mogelijk en in ieder geval binnen drie respectievelijk twee maanden na de indiening van het verzoek om internationale bescherming respectievelijk na ontvangst van de Eurodac-treffer) verleend voor de indiening van een over- of terugnameverzoek bij een andere lidstaat. Anderzijds bepalen artikel 21, lid 1, en artikel 23, lid 3, van de Dublin III-verordening dat, indien niet binnen deze termijnen een verzoek is ingediend, de verantwoordelijkheid berust bij de lidstaat waar het (nieuwe) verzoek om internationale bescherming is ingediend (ook als volgens de criteria van hoofdstuk III van de Dublin III-verordening een andere lidstaat verantwoordelijk zou zijn).
- 29 Omgekeerd beschikt ook de aangezochte lidstaat slechts over korte termijnen om op een dergelijk overname- of terugnameverzoek te reageren (zie artikel 22, lid 1 en lid 6, en artikel 25, lid 1, van de Dublin III-verordening). Indien de aangezochte lidstaat de betrokken termijn zonder reactie laat verstrijken, moet op grond van artikel 22, lid 7, en artikel 25, lid 2, van de Dublin III-verordening ervan uit worden gegaan dat het overname- of terugnameverzoek wordt toegewezen, hetgeen voor de aangezochte lidstaat de verplichting inhoudt om de betrokken persoon over te nemen. **[Or. 11]**
- 30 Uit deze bepalingen kan worden afgeleid dat aan de snelle vaststelling welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling, binnen het stelsel van de Dublin III-verordening groot belang wordt toegekend en dat in dit verband ook wordt aanvaard dat het verzoek om internationale bescherming in bepaalde situaties juist

niet wordt behandeld door de lidstaat die volgens de criteria van hoofdstuk III van de Dublin III-verordening verantwoordelijk zou zijn.

- 31 In die zin heeft het Hof in zijn arrest van 26 juli 2017, zaak C-670/16, [REDACTED] punt 49, het volgende verduidelijkt:

„Hoewel de toepassing van de Dublin III-verordening hoofdzakelijk berust op het volgen van een procedure voor de bepaling van de verantwoordelijke lidstaat, die wordt aangewezen op basis van de criteria in hoofdstuk III van deze verordening (arresten van 7 juni 2016, [REDACTED] C-63/15, [...] punt 41, en van 7 juni 2016, [REDACTED] C-155/15, [...] punt 23), moet worden benadrukt dat deze procedure een aspect is van de overname- en de terugnameprocedures die verplicht volgens de in met name hoofdstuk VI van die verordening vastgestelde regels moeten worden gevoerd.”

- 32 Het Hof heeft in dit arrest bovendien toegelicht dat de in hoofdstuk VI van de verordening voorziene termijnen bindend zijn (punt 50). Bijgevolg kan een besluit tot overdracht aan een andere lidstaat dan die waarin het verzoek om internationale bescherming is ingediend, niet geldig worden genomen wanneer deze termijnen eenmaal zijn verstreken (punt 53). Dat de aangezochte lidstaat bereid is om de betrokkene over te nemen ondanks dat de termijn is verstreken, kan geen doorslaggevende betekenis toekomen (punt 59).
- 33 Terwijl duidelijke rechtsgevolgen zijn verbonden aan de niet-inachtneming van de termijn voor de indiening van een overname- of terugnameverzoek alsmede voor de beantwoording van een dergelijk verzoek, blijkt uit de Dublin III-verordening evenwel niet wat de gevolgen zijn, als de aangezochte – en volgens de criteria van hoofdstuk III van de Dublin III-verordening verantwoordelijke – lidstaat in eerste instantie weliswaar binnen de voorgeschreven termijn de terugname heeft geweigerd, maar na afloop van de in artikel 25, lid 1, van de Dublin III-verordening voorziene reactietermijn alsnog heeft ingestemd met de terugname.
- 34 Uit geen enkele bepaling van de Dublin III-verordening blijkt expliciet dat een volgens de criteria van hoofdstuk III van de Dublin III-verordening verantwoordelijke en om terugname aangezochte lidstaat die een terugname heeft geweigerd, op een later tijdstip zijn opvatting niet meer zou mogen herzien en alsnog rechtsgeldig zou kunnen instemmen met een terugnameverzoek. **[Or. 12]**
- 35 Het tegendeel zou alleen kunnen worden afgeleid uit het met de Dublin III-verordening beoogde doel om zo snel mogelijk vast te stellen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van het verzoek om internationale bescherming, om een daadwerkelijke toegang tot de asielprocedures te waarborgen en de verzoeken snel te behandelen.
- 36 In het onderhavige geval gaat het echter om terugnameverzoeken waarbij reeds verzoeken om internationale bescherming in Italië zijn ingediend waarover – met betrekking tot de eerste verzoeker – ook reeds een negatief besluit in eerste aanleg was genomen. De mogelijkheid voor de aangezochte lidstaat (hier: Italië) om zijn

■

negatief antwoord op de terugname van alle betrokken personen naderhand – ook al is dat na afloop van de wettelijke reactietermijnen – te herzien, doet het meest recht aan het doel van de verordening om slechts één lidstaat verantwoordelijk te maken voor de behandeling van het verzoek (artikel 3, lid 1, van de Dublin III-verordening) en de eenheid van het gezin te waarborgen.

- 37 Ook zou de in artikel 5 van de uitvoeringsverordening bedoelde procedure van een heroverweging in de minste gevallen effectief zijn, als het positieve antwoord op een terugnameverzoek alleen rechtsgeldig zou worden geacht, als dit – ongeacht de in artikel 5, lid 2, van de uitvoeringsverordening genoemde reactietermijnen – binnen de in artikel 25, lid 1, van de Dublin III-verordening voorziene termijn wordt gegeven (zie in dit verband ook het verzoek om een prejudiciële beslissing van de rechtbank Den Haag van 23 januari 2017, zaak C-47/17, punt 17.3, waarin wordt gesteld dat de in de Dublin III-verordening opgenomen reactietermijnen voor een overname- of terugnameverzoek „met een heroverweging [...] haast per definitie worden overschreden”).
- 38 Uiteindelijk zou ook een beroep kunnen worden gedaan op de bepalingen inzake de uitoefening van het in artikel 17, lid 1, van de Dublin III-verordening geformuleerde recht om zonder verplichting daartoe het verzoek om internationale bescherming te behandelen. Aangezien voor de uitoefening van het dit recht geen termijnen zijn vastgesteld waarbinnen de lidstaat die zich in beginsel niet verantwoordelijk acht, kan besluiten om het verzoek om internationale bescherming zelf te behandelen, moet ervan uit worden gegaan dat de uitoefening van deze discretionaire bevoegdheid niet aan termijnen is gebonden. Op basis van een *a fortiori*-redenering lijkt het derhalve voor de hand te liggen dat ook aan de in beginsel verantwoordelijke lidstaat [Or. 13] nog na afloop van de overeenkomstige (korte) reactietermijnen de mogelijkheid wordt geboden om een rechtsgeldig besluit tot terugname te nemen en aldus te verzekeren dat het verzoek daadwerkelijk door hem (verder) wordt behandeld als zijnde de lidstaat die volgens de criteria van hoofdstuk III van de Dublin III-verordening verantwoordelijk is en bij wie in veel gevallen reeds een asielprocedure loopt of reeds in eerste aanleg werd afgehandeld.
- 39 Ten slotte moet niet worden vergeten dat de, zij het vertraagde, instemming met de terugname door de aangezochte lidstaat de enige mogelijkheid zou kunnen zijn om het probleem van „refugees in orbit” te voorkomen, dat ontstaat als alle lidstaten die voor de behandeling van een asielverzoek in aanmerking komen, verklaren niet verantwoordelijk zijn voor de behandeling ervan. Er zou immers sprake zijn van een lacune in de Dublin III-verordening, indien de hierna te bespreken tweede vraag aldus zou moeten worden beantwoord dat ook de verzoekende lidstaat niet verplicht is om het verzoek van de asielzoeker wiens terugname door de aangezochte – volgens de criteria van hoofdstuk III van de Dublin III-verordening – verantwoordelijke lidstaat werd geweigerd, te behandelen. Dit zou in strijd zijn met het hoofddoel van de Dublin III-verordening om één voor de behandeling van het verzoek verantwoordelijke lidstaat aan te wijzen.

- 40 Om deze redenen geeft het VwGH in overweging de eerste prejudiciële vraag aldus te beantwoorden dat de aangezochte lidstaat – in een situatie zoals de onderhavige – het terugnameverzoek ook na het verstrijken van de termijnen van artikel 25, lid 1, van de Dublin III-verordening en artikel 5, lid 2, van de uitvoeringsverordening rechtsgeldig kan aanvaarden.

Tweede prejudiciële vraag

- 41 Indien de aangezochte lidstaat, omdat hij niet tijdig heeft ingestemd met het verzoek tot terugname, niet kan worden verplicht om de betrokken verzoeker weer terug te nemen, rijst de vraag of de verantwoordelijkheid voor de behandeling van het verzoek om internationale bescherming overgaat op de verzoekende lidstaat dan wel of ook de situatie kan ontstaan dat er terecht geen enkele lidstaat is die zich verantwoordelijk acht het verzoek om internationale bescherming te behandelen. [Or. 14]
- 42 De Dublin III-verordening bepaalt niet hoe de verzoekende lidstaat dient te handelen als de aangezochte lidstaat een terugname weigert, hoewel deze volgens de criteria van hoofdstuk III van de Dublin III-verordening verantwoordelijk is. De Dublin III-verordening bevat met name geen regeling die voorschrijft dat de verzoekende lidstaat verantwoordelijk wordt, als de aangezochte lidstaat de terugname – ten onrechte – weigert.
- 43 Artikel 3, lid 2, van de Dublin III-verordening is niet van toepassing op dergelijke gevallen, aangezien de overdracht in dit geval niet onmogelijk is omdat ernstig moet worden gevreesd dat de asielprocedure en de opvangvoorzieningen in de aangezochte lidstaat stelselmatige tekortkomingen vertonen.
- 44 Ook artikel 29, lid 2, van de Dublin III-verordening biedt geen oplossing voor dit rechtsprobleem, aangezien in deze bepaling een overgang van verantwoordelijkheden op de verzoekende lidstaat alleen is voorzien voor het geval dat de overdracht niet plaatsvindt binnen de termijn van zes maanden (maximaal 18 maanden) vanaf de aanvaarding van het terugnameverzoek door de aangezochte lidstaat. Een overgang van verantwoordelijkheden veronderstelt derhalve dat het terugnameverzoek eerder is aanvaard (en dus niet is afgewezen).
- 45 Een verantwoordelijkheid van de verzoekende lidstaat lijkt in de onderhavige situatie – bij een ontkennend antwoord op de eerste prejudiciële vraag – uitsluitend mogelijk met toepassing van de discretionaire bepaling van artikel 17, lid 1, van de Dublin III-verordening. Het Hof heeft echter reeds vastgesteld dat artikel 17, lid 1, van de Dublin III-verordening niet aldus kan worden uitgelegd dat zij voor die lidstaat een verplichting inhoudt om die bepaling toe te passen (zie laatstelijk bijvoorbeeld arrest van het Hof van 16 februari 2017, C-578/16, *C. K. e.a./Slovenië*). Daarom staat – in strijd met het met de Dublin III-verordening beoogde doel om één voor de behandeling van het verzoek verantwoordelijke lidstaat aan te wijzen – niet vast dat het verzoek verplicht door een lidstaat in behandeling wordt genomen.

-
- 46 Mocht het Hof de eerste prejudiciële vraag – anders dan het voorstel van het VwGH – dus ontkennend beantwoorden, geeft het VwGH het Hof in overweging om de tweede prejudiciële vraag **[Or. 15]** aldus te beantwoorden dat ten gevolge van een afwijzing van het terugnameverzoek binnen de voorgeschreven termijn door de volgens de criteria van de Dublin III-verordening verantwoordelijke lidstaat, de verzoekende lidstaat waar het nieuwe verzoek is ingediend, verplicht is dit verzoek te behandelen om te verzekeren dat in ieder geval een behandeling van het verzoek overeenkomstig artikel 3, lid 1, van de Dublin III-verordening door een lidstaat plaatsvindt.

Conclusie

- 47 Aangezien de juiste toepassing van het Unierecht niet zo evident is dat daarover redelijkerwijs geen twijfel kan bestaan, wordt het Hof krachtens artikel 267 VWEU verzocht om een prejudiciële beslissing over de hierboven geformuleerde vragen.

[OMISSIS]